

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/200/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118209918
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7118209918.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a JUDr. Imricha Volkaia vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti H. U., nar. XX.XX.XXXX, N. U., nar. XX.XX.XXXX, Z. U., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach, deti rodičov Ing. F. U., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v Z. na F. ul. č. XXX/XX, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou Hopferova s.r.o. so sídlom v Košiciach na Bajzovej ul.č. 2 a Bc. R. U., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v Z. na M. č. XXX/XX, právne zastúpeného JUDr. Jolanou Fuchsovou, PhD. advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach na Štúrovej ul. č. 20, v konaní o zmenu úpravy styku, na návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice I č.k. 11P 113/2018-44 zo dňa 26.09.2018 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala zmeny úpravy styku otca s maloletými deťmi tak, že bude oprávnený stýkať sa s mal. deťmi každý párnny týždeň v roku v pondelok od 16,00 hod. do 18,30 hod. v obchodnom centre Aupark Košice za prítomnosti matky, každý párnny týždeň v sobotu od 9,00 hod. do 13,00 hod. a dňa 24.12. od 9,00 hod. do 11,30 hod. v obchodnom centre Aupark Košice za prítomnosti matky do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej, kde sa domáha totožnej úpravy styku otca s deťmi.

2. V zákonom stanovenej lehote podala proti uzneseniu matka odvolanie z dôvodu, že súd nesprávne zistil skutkový stav, na základe predložených dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie trpí aj inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uviedla, že styk otca s maloletými deťmi je upravený rozsudkom Krajského súdu v Prahe č.k. 32Co 372/2017-1658 zo dňa 06.03.2018, v zmysle ktorého sa má styk otca s mal. deťmi realizovať bez jej prítomnosti pričom nie je určené ani miesto styku, ktoré sa ponecháva na uvážení otca. Zastávala názor, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podrobne opísala priebeh jednotlivých stykov otca s mal. deťmi a predložila dôkazy preukazujúce za akých okolností sa stretnutia uskutočňujú. Namietala, že súd sa absolútne nezaoberal skutočnosťou, že mal. deti odmietajú s otcom samé odísť, čo vyplýva aj z predložených záznamov Psychosociálneho centra Košice. Uviedla, že zo strany otca sa jedná o šikanu a napádanie jej osoby. Zdôraznila, že nemá v záujme brániť v styku otca s mal. deťmi, avšak mal. deti odmietajú s otcom samé odísť, preto je súčasná právna úprava styku kontraproduktívna a vedie len k ďalším nezhodám a vzniku stresujúcich situácií pre mal. deti. V danom prípade na jednej strane mal. deti striktné odmietajú odísť s otcom a na strane druhej otec nechce rešpektovať požiadavku detí na jej prítomnosť pri styku, preto je podľa jej názoru nevyhnutné prijať autoritatívne rozhodnutie súdu. Z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, či si súd zabezpečil vyjadrenie kolízneho opatrovníka, ktorý má hájiť záujmy mal. detí. Zdôraznila, že sa nemôže stotožniť s tvrdením súdu prvej inštancie, že neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy. Táto potreba vyplýva z toho, že mal deti sa s otcom riadne

nestretávajú, odmietajú s otcom odísť a sú v strese, pričom požadujú jej prítomnosť pri styku. Súčasnú situáciu považovala za neúnosnú, zbytočnú a neefektívnu, keďže nesleduje záujmy mal. detí. Zdôraznila, že zmena rozhodnutia je výrazne v záujme mal. detí, aby sa mohol budovať ich vzťah s otcom a aby boli ušetrené stresujúcich situácií. Navrhla napadnuté uznesenie zmeniť a neodkladne upraviť styk otca s maloletými deťmi v zmysle jej návrhu zo dňa 20.08.2018.

3. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že od právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Prahe zo dňa 06.03.2018, ktorým je upravený jeho styk s mal. deťmi, uplynulo len 5 mesiacov a matka sa už ďalším návrhom domáha zmeny takto upraveného styku. Od právoplatnosti rozsudku mu matka neumožnila realizovať ani jediný styk s mal. deťmi, preto je na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 11Em 4/2018 vedené konanie o výkon rozhodnutia. Pre množstvo zmarených stykov je vedené aj konanie o výkon rozhodnutia pod sp. zn. 18Em 4/2015. Uviedol, že požiadavka matky na zmenu úpravy styku s mal. deťmi za jej prítomnosti vyznieva nelogicky a to vzhľadom na trestné stíhanie, ktoré voči nemu matka iniciovala ako údajne týraná žena, ktorá má z neho strach a traumu. Z tohto dôvodu je absurdné, aby styk prebiehal za prítomnosti matky. Potvrdil, že mal. deti s ním odmietali odísť, avšak matka neurobila nič preto, aby sa styk realizoval. Matka deti nevyzvala, aby s ním odišli, nepovzbudila ich v styku a neustila ich v tom, že sa o pár hodín vrátia k nej. Zastával názor, že matka mal. deti na styk nepripravila. Popísal situáciu zo dňa 30.07.2018, kedy matka opakovane neurobila nič pre to, aby došlo k styku s mal. deťmi. Poukázal na závery uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7CoP 94/2018 a rozsudku Krajského súdu v Prahe zo dňa 06.03.2018, podľa ktorých matka sa žiadnym aktívnym spôsobom nepodieľa na príprave mal. detí na styk. Uviedol, že od posledného rozhodnutia o úprave styku nenastala žiadna zmena okolností, ktorá by odôvodňovala návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Tvrdenie matky, že takto upravený styk mal. deťom škodí považoval za nezmyselné, keďže k realizácii upraveného styku ani raz nedošlo. Uviedol, že zo správ Psychosociálneho centra a Miesta pod slnkom n.o. je zrejme, že matka s týmito inštitúciami odmietla spolupracovať a mal. deti na styk nijak nemotivovala. Poukázal na snahu matky minimalizovať frekvenciu jeho styku s mal. deťmi. Uviedol, že matkou presadzovaný výklad miesta preberania mal. detí je nelogický, nezákonný a svojvoľný, čo vyplýva z prípisu Krajského súdu v Prahe z 23.10.2018, ktorý zároveň predkladá. Navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril, podal však 25.10.2018 správu o prešetrení pomerov mal. detí, v ktorej zhrnul doterajšie konania vedené na súdoch od roku 2015, prijaté opatrenia na zabezpečenie styku otca s deťmi, priebeh stretnutí otca s deťmi od 14.5.2018 do 6.10.2018 popisovaných oboma rodičmi ako aj asistovaných stykov 21.7. a 30. 7. 2018, ktorých sa zúčastnila pracovníčka ÚPSVaR Košice. Poukázal na to, že rodičom a maloletým deťom bolo v rámci konania o výkon rozhodnutia uložené východné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa poradenstvu u klinického psychológa a psychoterapeuta PhDr. O. R., CSc. po nevyhnutnú dobu, najdlhšie do skončenia prebiehajúceho konania. Dňa 11.10.2018 telefonicky oslovili Dr. R. ohľadne plnenia výchovného opatrenia, ktorá uviedla, že doposiaľ bola terapia poskytovaná len otcovi detí, v ďalších postupoch sa bude venovať matke a deťom, s ktorými uskutočnila vstupný pohovor. Kolízny opatrovník zdôraznil záujem dieťaťa na udržiavaní rodinných zväzkov s odlúčeným rodičom, aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov a jeho právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejaviť svoje city skutočne slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča, ako vyplýva i z judikatúry ESLP. Rozhodnutie o úprave styku rodiča s dieťaťom je v praxi veľmi citlivou záležitosťou, o to viac v konkrétnom prípade, kedy rodičia vlastné záujmy a negatívny postoj k sebe uprednostňujú na úkor maloletých detí. S poukazom na uvedené navrhuje návrh matky na zmenu styku zamietnuť s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Prahe z 6.3.2018, ktoré vychádzalo z rozsiahleho dokazovania, znaleckého posudku PhDr. V., ako aj na všetky opatrenia zo strany ich úradu realizované v rodine za účelom dosiahnutia vzájomného kompromisného riešenia, zabezpečenia vzájomnej komunikácie rodičov v záujme detí a následnej realizácie styku. To, že sa rodičia nevedia dohodnúť na realizácii styku v zmysle právoplatného rozhodnutia súdu, keď si otec vykladá preberanie detí pred bytovým domom a matka priamo pred bytom je ďalším dôkazom toho, že doposiaľ nedokázali oddeliť svoje negatívne emócie a postoje od rešpektovania práva a záujmu maloletých detí. Neobstojí ani argumentácia matky, že deti sa s otcom odmietajú stretávať, lebo sa ho boja, pretože pri osobnej účasti pracovníkov úradu pri styku otca s deťmi strach preukázaný nebol.

5. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala,

8. Podľa ust. § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa odseku 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechané na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa. Odvolací súd zdôrazňuje, že dokazovanie má v konaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza.

11. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP a dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s návrhom matky. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a na zdôraznenie jeho správnosti dodáva, že doposiaľ zistené skutočnosti nepreukazujú nalievajú potrebu okamžitého zásahu súdu vo forme neodkladného opatrenia. V danom prípade je nesporné, že naposledy bol styk otca s maloletými deťmi upravený rozsudkom Krajského súdu v Prahe č.k. 32Co 372/2017-1658 zo dňa 06.03.2018, v zmysle ktorého je otec oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi s účinnosťou do 29.06.2018 každý pondelok od 16.00 hod. do 19.00 hod. a každý párný týždeň v roku v sobotu od 13.00 hod. do 17.00 hod., s účinnosťou od 30.06.2018 do 01.09.2018 je otec oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi v dňoch 30.06.2018, 21.07.2018, 11.08.2018 a 01.09.2018 vždy v dobe od 09.00 do 18.00 hod. a ďalej v dňoch 30.07.2018 a 20.08.2018 vždy v dobe od 13.00 hod do 18.00 hod. , s účinnosťou od 02.09.2018 je otec oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi každý týždeň v pondelok od 16.00 hod. do 19.00 hod. a každý párný týždeň v roku v sobotu od 09.00 hod. do 18.00 hod. ďalej je otec oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi dňa 26.12.2018 v dobe od 09.00 hod. do 18.00 hod. Otec si maloleté deti na začiatku styku prevezme v bydlisku matky a tam ich po skončení styku matke vráti a matka je povinná maloleté deti na styk pripraviť a otcovi odovzdať na začiatku styku a po skončení styku ich prevziať v mieste svojho bydliska.

12. Z obsahu spisu a vyjadrení účastníkov pritom vyplýva, že styk otca s maloletými deťmi sa v zmysle predmetného rozhodnutia Krajského súdu v Prahe riadne nerealizuje z dôvodu, že každý z rodičov má o mieste prevzatia maloletých detí otcom a jeho priebehu absolútne odlišnú predstavu. Aj zo samotného návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé, že otec sa v súdom stanovené dni na styk s deťmi dostavil do miesta bydliska matky, avšak na deti čakal pred vchodovým domom, kým matka

trvala na ich prevzatí priamo pred jej bytom. Keďže otec odmietol vstúpiť do bytového domu, opakovane došlo k zmareniu jeho styku s maloletými deťmi. Napriek tomu, že matka sa podaným návrhom domáha neodkladnej zmeny úpravy styku z dôvodu, že v súčasnosti upravený styk sa riadne nerealizuje, je zrejmé, že matka svojim konaním prispieva k uvedenému stavu a k tomu, aby maloleté deti dlhodobo odmietali styk s ich otcom, o čom svedčia aj prebiehajúce konania o výkon rozhodnutia začaté na návrh otca (vedené na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 18 Em 4/2015 a sp. zn. 11Em 4/2018). Rovnako tak aj z detailného popisu stretnutí otca s maloletými deťmi zo dňa 21.07.2018 a dňa 30.07.2018, pri ktorých bol prítomný aj kolízny opatrovník je zrejmé, že matka aktívne nevyvíja žiadne úsilie, aby maloleté deti mali záujem stýkať sa s otcom a žiadnym spôsobom deti v tomto smere nepovzbudzuje a nemotivuje. Práve naopak, konanie matky svedčí o snahe matky komplikovať priebeh styku otca s mal. deťmi, o čom vypovedá aj trvanie matky na svojej prítomnosti pri styku otca s maloletými deťmi. Takýto návrh sa odvolaciu súdu javí účelový v snahe zmať styk stanovený vykonateľným rozhodnutím Krajského súdu v Prahe a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že matka na jednej strane trvá na svojej prítomnosti pri styku a na tom, aby si otec prichádzal prevziať deti priamo pred jej byt a na strane druhej deklaruje strach z osoby otca, v dôsledku čoho voči nemu iniciovala trestné konanie a obvinila ho z týrania jej osoby. Prítomnosť matky pri styku nie je žiaduca ani z dôvodu hlboko narušeného, konfliktného a nevráživého vzťahu medzi rodičmi, keďže práve pri stretnutiach by mohlo medzi nimi dochádzať ku vzájomným konfliktom, ktorých svedkom by boli aj maloleté deti, čo rozhodne nie je v ich záujme. Kolízny opatrovník sa navyše jednoznačne vyjadril, že u mal. detí nebol pri stretnutiach s otcom prítomný strach, mal. deti s otcom komunikovali, trávili s ním čas a je teda možné konštatovať, že odmietavý postoj detí k otcovi je ovplyvnený aj správaním a konaním matky. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha ďalšieho obmedzenia styku otca s deťmi sa takto javí v kontexte jej správania a záverov odvolacieho súdu vysloveného Krajským súdom v Prahe, zmeny rozhodnutia ktorého sa domáha a ktoré zrejme zo zisťovaných dôvodov k návrhu nepripojila, ako opätovná snaha negovať budovanie a upevňovanie citových väzieb medzi otcom a deťmi. V tejto súvislosti odvolací súd apeluje na rodičov maloletých detí, aby si uvedomili, že prvoradým je záujem dieťaťa, ktoré má právo na zachovanie vzťahu s oboma rodičmi a preto je v jeho najlepšom záujme, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky a porozumenia zo strany oboch rodičov a nie v atmosfére pretrvávajúcich nezhôd, rozporov a obviňovania medzi rodičmi. Je preto povinnosťou matky, do starostlivosti ktorej boli deti zverenú, aby pri výchove maloletých detí rešpektovala miesto otca v živote maloletých detí a vytvárala podmienky na realizáciu ich styku, pretože každé dieťa potrebuje pre zdravý vývoj pocit spolupatričnosti nielen so svojou matkou, ale aj so svojím otcom, keďže len ich vzájomné pozitívne pôsobenie v rámci výchovného procesu dáva záruku riadneho vývoja dieťaťa, pričom výchovné pôsobenie len zo strany jedného rodiča má spravidla za následok nedostatky správania a myslenia dieťaťa nielen v súčasnosti ale aj do budúcnosti v jeho dospelosti.

13. Vzhľadom na to, že v danej veci odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybnili správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP, keďže matka v danom prípade neosvedčila nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia a potrebu okamžitej zmeny právoplatného a vykonateľného rozhodnutia o úprave styku.

14. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom v pomere hlasov 3: 0 (ust. § 393 ods. 3 druhej vety CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).